

คู่มือการผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลภักดีชุมพล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ กระทรวงสาธารณสุข

จัดทำโดย

คณะทำงานจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน

คำนำ

การจัดทำคู่มือเล่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติตนระหว่างทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและในภายหลังพ้นสภาพจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่ถึงสองปีด้วย จึงได้มีการนำเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม การเปรียบเทียบกฎหมาย การห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคู่สมรสมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รับ ในกรณีที่ได้ดำเนินกิจการที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ประกอบกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โรงพยาบาลภักดีชุมพล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อประเทศชาติและเกิดผลดีต่อหน่วยงาน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะปลอดภัยจากความผิดที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ขอขอบคุณ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข ที่ให้คำปรึกษาในการจัดทำคู่มือเล่มนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดหรือมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคู่มือ โรงพยาบาลภักดีชุมพล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ ยินดีน้อมรับเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

โรงพยาบาลภักดีชุมพล
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ
๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ความหมายและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑-๖
บทที่ ๒ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน	๗-๑๒
บทที่ ๓ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๓-๑๔
- แนวปฏิบัติ ๑๐ ข้อ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๑๕
- มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข	๑๖
- ค่านิยมของกระทรวงสาธารณสุข	๑๗
- จรรยาข้าราชการ กระทรวงสาธารณสุข	๑๘-๒๔
บรรณานุกรม	๒๕
ภาคผนวก	
- คำประกาศเจตนารมณ์ของโรงพยาบาลภูเขียวเฉลิมพระเกียรติ	๒๓
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน	๒๔
- พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๙ มาตรา ๑๐๐,๑๐๓	๒๕-๓๓
- วิสัยทัศน์ โรงพยาบาลภักดีชุมพล	๓๔

บทที่ ๑

ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ขัดกัน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต

สำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัท หรือผู้บริกรมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าวมีให้เห็นได้มากในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะแต่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

ความขัดแย้ง (Conflict)

สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยกันเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้น เมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิดแนวทางปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private Interest)

เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับโดยเห็นว่ามีคุณค่าที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest)

สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่กลุ่มบุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะยังหมายถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

พฤติกรรมที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน

เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเสมอ ตัวอย่างพฤติกรรมที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเข้าข่ายความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย ได้แก่

๑. หาประโยชน์ให้ตนเอง หรือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากญาติเข้าทำงาน

๒. รับผลประโยชน์คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษีหรือเป็นเจ้าของที่จัดซื้อแล้วรับของกำนัลจากร้านค้า

๓. ใช้อิทธิพล เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เกิดส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การใช้รถยนต์หรือคอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว

๕. ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เป็นการนำข้อมูลความลับของทางราชการไปเปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์อื่นๆ หรือนำไปเปิดเผยให้ญาติหรือพวกพ้องเพื่อแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น

๖. การทำงานพิเศษ เช่น เป็นที่ปรึกษาหรือตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่

๗. การทำงานหลังเกษียณ คือการทำงานกับผู้อื่นหลังออกจากที่ทำงานเดิม โดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เคยปฏิบัติหน้าที่ราชการมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง

องค์กรสากล (Organization for Economic Cooperation and Development) นิยมผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผลประโยชน์ทับซ้อนมี ๓ ประเภท

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (Actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (Perceived & Apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามีแต่ความจริงแล้วอาจไม่มีก็ได้ ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่นๆ รับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (Potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (Conflict of Duty) หรือผลประโยชน์เบียดซ้อนกัน (Competing Interests) มี ๒ ประเภท คือ

๑. เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่น ๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้ประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือ การตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

หลัก ๔ ประการ สำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักเจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมายและนโยบาย จะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกต้องไปตามเนื้อผ้า ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง รวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงด้วยเรื่องศาสนาอาชีพจุดยืนทางการเมืองเผ่าพันธุ์วงศ์ตระกูล ฯลฯ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

๒. สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหา เปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือ เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ และมีความพร้อมรับผิดมีวิธีการต่างๆ เช่น จัดทะเบียนผลประโยชน์โยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน การใช้กระบวนการอย่างเปิดเผยทั่วหน้า จะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย

๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กร การจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กร ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบาย และเจ้าหน้าที่ก็มีความรับผิดชอบต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมีเจ้าหน้าที่ต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้และผู้บริหารก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

๔. สร้างวัฒนธรรมองค์กร ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ซึ่งต้องอาศัยวิธีการดังนี้

๔.๑ ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติรวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

๔.๒ ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยนเพื่อให้เจ้าหน้าที่สบายใจในการเปิดเผยและหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

๔.๓ ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่เจ้าหน้าที่เปิดเผยเพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้

ในทางที่ผิด

๔.๔ ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

๔.๕ มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในข้อกำหนดทางจริยธรรม

๔.๖ กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๗ กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก

๔.๘ วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ) ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของตนเองที่จะต้องทำตามกฎระเบียบและมาตรฐาน

ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

การใช้รถหลวงส่วนกลางเป็นพาหนะไป-กลับระหว่างบ้านพักกับที่ทำงานได้หรือไม่

มีประเด็นตัวอย่างว่าข้าราชการหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งได้นำรถยนต์ส่วนกลางซึ่งเป็นรถที่มีไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของหน่วยงานไปใช้ในลักษณะรถประจำตำแหน่ง โดยข้าราชการหน่วยงานของรัฐจะโทรศัพท์สั่งการพนักงานขับรถโดยตรง และให้พนักงานขับรถเป็นผู้เก็บกุญแจรถไว้ และยังให้พนักงานขับรถนำรถยนต์ดังกล่าวไปรับ-ส่งตนเองระหว่างบ้านพักกับหน่วยงานในช่วงเช้าและเย็นด้วยโดยไม่มีการจัดทำเอกสารควบคุมการใช้รถตามระเบียบทางราชการทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าใช้รถเพื่องานราชการหรือไม่หรือเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานในแต่ละวันได้นำรถมาเก็บรักษาที่โรงเก็บรถภายในหน่วยงานหรือไม่กรณีนี้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชี้มูลว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการพ.ศ. ๒๕๒๓ กระทำการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลาง แต่กลับนำรถยนต์ไปใช้ในลักษณะที่เป็นรถประจำส่วนตัวการใช้รถยนต์ไป-กลับที่พักเป็นประจำส่วนตัวแม้จะมีระยะทางสั้นๆ หรือใช้รถยนต์ไปในสถานที่อื่นๆ เช่น ไปรับประทานอาหารกลางวันหรือไปทำธุระส่วนตัวก็ถือว่าเป็นการใช้รถยนต์ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และเป็นการกระทำ การทุจริตซึ่งจะต้องถูกดำเนินทางอาญาและทางวินัยนอกจากคนใช้รถยนต์จะมีความผิดแล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และผู้อนุมัติเบิกจ่ายค่าน้ำมันก็จะถูกดำเนินทางวินัยด้วย รวมทั้งเรียกเงินค่าน้ำมันทั้งหมดคืนราชการดังนั้น การใช้รถยนต์ส่วนกลางต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้ไม่ควรใช้ในลักษณะที่เป็นการส่วนตัวและหากมีความจำเป็นที่จะใช้นอกเหนือจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายนั้น ก็ควรจะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือก่อนเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในภายหน้ากรณีนี้เป็นเรื่องล่อแหลมที่มีการกระทำกันแทบทุกหน่วยงานด้วยความเคยชิน โดยคิดไปเองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย เมื่อไหร่ที่พลาดพลั้งมีการเอาผิดกันขึ้นมา ก็เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำ ความผิดโดยใช้เหตุ

คัดลอกจากคอลัมน์ มุมข้าราชการ
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับที่ 21548 ปีที่
68 ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 19 มกราคม 2560

ใช้รถหลวงโทษจำคุก ๕ ปี คดีตีคนบตีไปงานแต่งลูกรองอายุ ๒ ปี

ศาลพิพากษาจำคุก นพ.ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลฯ ๕ ปี ปรับ ๒ หมื่นบาท หลังเอาทรัพย์สินพร้อมรถยนต์ ๔ คัน ไปใช้ในงานแต่งบุตรสาวทั้งที่บ้านพักและโรงแรม เจ้าตัวรับสารภาพไม่สู้คดีรวมทั้งคดีใช้ค่าเสียหายคืนรัฐ ลดโทษกึ่งหนึ่งเหลือจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน ปรับ ๑ หมื่นบาท โดยรอลงอาญา ๒ ปี

ที่ห้องพิจารณา ๘๑๓ ศาลอาญา เมื่อเวลา ๐๙.๓๐ น. วันที่ ๒๘ มี.ค. ศาลอ่านคำพิพากษาคดีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หมายเลขดำ อ.๒๑๑๓/๕๘ คดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ ๒ เป็นโจทก์ฟ้องนพ.ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช และอดีตกรรมการแพทย์สภา เป็นจำเลยในความผิด ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กรณีเอารถหลวงและทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว

ตามฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ ๒๒ มิ.ย. ๕๘ ระบุความผิดสรุปว่า ระหว่างต้นเดือน ม.ค.-๑๖ ม.ค. ๕๘ ขณะจำเลยดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ฯ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้ ๑๐๐ ตัว พร้อมผ้าคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ ๒ เครื่อง เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป ผ้าเต็นท์หลายผืน รวมทั้งรถยนต์ส่วนบุคคล อีก ๔ คัน นำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาว เพื่อใช้รับส่งผู้เข้าร่วมพิธีและขนย้ายอุปกรณ์ ทั้งที่บ้านพักและที่โรงแรม ทั้งหมดเป็นทรัพย์สินของราชการ ต่อมาวันที่ ๑๐ ก.ย.๕๖ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ขึ้นสู่ความผิดการกระทำของจำเลยเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตัวสร้างความเสียหายแก่รัฐและคณะแพทยศาสตร์ฯ ขอให้ศาลพิพากษาลงโทษตามความผิด เบื้องต้นจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ต่อมาให้การรับสารภาพไม่สู้คดี

ศาลพิเคราะห์คำเบิกความและพยานหลักฐานโจทก์ เห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่จริง พิพากษาจำคุก ๕ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์ในการพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยสำนึกผิด ชดใช้ค่าเสียหายคืนให้รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ให้รอลงอาญามีกำหนด ๒ ปี ..

โดยหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 29

เรื่อง ไม่ใช้จ่ายตำราหลวง

นายแพทย์ แอนาล็อก ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และเป็นประธานคณะกรรมการสวัสดิการโรงพยาบาล และมีหน้าที่อนุมัติจัดซื้อยาและควบคุมกำกับกรปฏิบัติงานของ นายแดง เกสัชกรชำนาญการ ซึ่งมีหน้าที่จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ ในปีพ.ศ. ๒๕๕๔ นายแดง ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการ ได้สั่งซื้อยาแก้หวัดสูตรผสมที่มีส่วนประกอบซูโดอีเฟดรีน (pseudoephedrine) โดยนายแพทย์แอนาล็อก ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ลงนามในใบสั่งซื้อยา โดยใช้เงินสวัสดิการของโรงพยาบาล ซื้อยาจาก บริษัทหลายแห่ง รวม ๓๗ ครั้ง คิดเป็นจำนวน ๑,๓๑๑,๐๐๐ เม็ด ซึ่งมีปริมาณการจัดซื้อสูงมากเกินกว่าความจำเป็นที่ต้องใช้ในโรงพยาบาล โดยไม่นำยาที่ซื้อลงบัญชีคลังเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาล แต่ได้นำไปขายให้กับ นายชายยา ผู้แทนยา ได้กำไรเม็ดละ ๐.๘๐ บาท และต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีอาญา

พฤติการณ์ของ นายแพทย์แอนาล็อก ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ในฐานะประธานกรรมการเงินสวัสดิการ และนายแดง เกสัชกรชำนาญการ กรรมการสวัสดิการ (บริหารกองทุนยา/หารายได้) ของโรงพยาบาล ซึ่งมีอำนาจลงนามเบิกถอนเงินสวัสดิการและเบิกจ่ายเงินชำระค่ายาแก้หวัดสูตรผสมที่มีส่วนประกอบซูโดอีเฟดรีน (pseudoephedrine) จึงเป็นการสั่งซื้อยาแก้หวัดสูตรผสมที่มีส่วนประกอบ ซูโดอีเฟดรีน (pseudoephedrine) จำนวนมากถึง ๑,๓๑๑,๐๐๐ เม็ด หากส่งจ่ายให้แก่ผู้ป่วยครั้งละ ๒๐ เม็ด ต้องจ่ายให้แก่คนไข้มากกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นปริมาณเกินกว่าโรงพยาบาลขนาด ๓๐ เตียง พฤติการณ์เป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษได้ นายแพทย์แอนาล็อก และนายแดง ออกจากราชการ

บทที่ ๒

แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

การให้-การรับของขวัญและผลประโยชน์

หลักการและแนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินการตามนโยบายการให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการของส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.

การรับสินทรัพย์ แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

๑. รับในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหลักการรับไม่ได้ทุกกรณี ไม่ว่าจะก่อน ขณะ หรือหลังการปฏิบัติหน้าที่เว้นแต่มีกฎหมายให้รับ
๒. รับในฐานะส่วนตัวไม่ได้ห้ามรับ แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลักเกณฑ์ และต้องรายงานตามเงื่อนไขที่กำหนดการรับทรัพย์สิน

เจตนาารมณ

เนื่องจากความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐว่า จะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดได้รับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่าการประพฤติมิชอบยอมทำ ลายความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชน กระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการ รวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและที่สำคัญคือ หลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดไม่ได้ เว้นแต่โดยธรรมจรรยาเท่านั้น ซึ่งก็หมายถึงตามปกติธรรมเนียมประเพณีเช่น วันเกิดวันปีใหม่ และต้องอยู่ในเงื่อนไขว่าจะรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด จากญาติพี่น้องตามฐานะานุรูปแต่ถ้าเป็นบุคคลอื่นไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมถึงเจตนาารมณของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. เพื่อให้การบริหารงานของรัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน รวมทั้งต้องให้ประชาชนปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยในความซื่อสัตย์สุจริต ของผู้มีหน้าที่ในการ

บริหารงานของรัฐ จึงต้องห้ามการกระทำ อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้มีหน้าที่ดังกล่าวกับ ประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งยังเป็นการแสดงเจตจำนงอย่างเด่นชัดของรัฐบาลไทยต่อประชาคมโลกถึงความมุ่งมั่น อย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจังเพื่อความมั่นคงและภาพลักษณ์ที่ดีของ ประเทศ

อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

๑. ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ (เงินทรัพย์สิน สิ่งของ บริการ หรืออื่นๆ ที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และ/หรือได้รับที่นอกเหนือจาก เงินเดือน รายได้และ ผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

๒. ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใด สามารถตีค่าตีราคาเป็นเงินหรืออาจไม่สามารถตีค่า ตีราคาได้

๓. ของขวัญที่สามารถตีราคาได้(Tangible gifts) หมายถึงรวมถึงสินค้าบริโภค ความบันเทิง การต้อนรับให้ที่พัก การเดินทาง อุปกรณ์เครื่องใช้เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ และเงิน เป็นต้น

๔. ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible Gifts and Benefits) หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ ที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่น การให้บริการส่วนตัว การปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัว การเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่นฯ

ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใด

เราจะจัดการอย่างไรข้อคำถามที่ใช้ในการตัดสินใจว่า จะรับ หรือไม่รับของขวัญและ/หรือผลประโยชน์ มี ๓ คำถามคือ

๑. เราควรรับหรือไม่

๒. เราต้องรายงานหรือไม่

๓. เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

๑. เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันมาในสังคม อย่างไรก็ตาม มีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

๑) ถ้าเป็นการให้เงิน ท่านจะต้องปฏิเสธไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ลีอตเตอร์หุ้น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และอาจเข้าข่ายการรับสินบน

๑.๑) การถูกเสนอสิ่งใดๆ นอกเหนือจากเงินนั้น สิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ

๑.๑.๑) ทำ ไม่เขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณการเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการ

ปฏิบัติตนหรือไม่

๑.๑.๒) ความประทับใจของท่านต่อของขวัญ และ/หรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงาน

ในอนาคตคู่มือผลประโยชน์ ทับซ้อน Conflict of Interest ๕๕

๑.๒) ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหว หรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายใน และงานตรวจคุณภาพต่างๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การออกใบอนุญาต หรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ ฯลฯ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

๒) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่หากการรับก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะ แล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ

การทุจริตคอร์รัปชัน ในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเอง โดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบ ควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ

หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆ จะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใดๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบธรรม ผลประโยชน์ให้กำบังครุฑของตนหรือตนเองเหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสั่นคลอนความเชื่อไว้วางใจที่ประชาสังคมมีต่อภาครัฐและทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมประการสำคัญ สมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม โดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใสความพร้อมรับผิดชอบ และแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เทียบธรรม ตลอดเวลาที่มีอาชีพรับข้าราชการ

๒. เราต้องรายงานหรือไม่

การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ ตัดสินจากหลักการต่อไปนี้

๑) ธรรมชาติของผู้ให้ พิจารณาตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำ ลังจะทำ การค้า การสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ ฯลฯ

หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียนรับอย่างเป็นทางการ

๒) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร ถ้าข้าราชการนั้นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหว และต้องการความเชื่อไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับองค์กรและระดับบุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรม และจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่าหน่วยงานของท่านมิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับ

การห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ และมีได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและผลประโยชน์ท่านควร
ดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ

หลักการการกำหนดว่าของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดต้องควรรายงานหรือไม่ ควรจะต้องให้องค์กร
เก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็นของข้าราชการให้เทียบกับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท
ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และเป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งร่าง
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.

แนวทางปฏิบัติ

- ของขวัญทั้งหมดที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์เช่นงานศิลปะ พระพุทธรูป
เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อยของขวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กร
ไม่ว่าจะมีค่าราคาเท่าใด
- ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ต้อง
รายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้
- ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงาน
หน่วยงานและลงทะเบียนไว้
- ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาด ระหว่าง ๓,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่
มีความจำเป็นต้องรับให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจสมควรให้ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้น
รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่
- ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สิน
ขององค์กรเพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสมองค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานในขณะดำรงตำแหน่งเดิม
ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากงาน ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อนร่วมงานให้เมื่อ
เจ็บป่วย ฯลฯ
- ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียว
กลุ่มเดียวกัน หรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงาน
ของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ
- ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการแม้จะต่างคน ต่างกลุ่ม
เพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดีแต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่าสามพันบาท ต้องรายงานของขวัญหรือ
ผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น
- ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชน
องค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่ำเสมอ บ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือน ก่อให้เกิด

อคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบ และคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ

- เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ ตัวอย่างเช่น หุ่น พันธบัตร ล็อตเตอรี่ ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

๓. เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่

๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๒) หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐอื่นๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่

๓) หากราคามากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการ และส่วนราชการพิจารณาตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

การฝ่าฝืนกฎนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นและพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอาจถูกลงโทษตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน

นอกจากนั้น หากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉล ทูจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐอื่นๆ รับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรม ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

กรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปีปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ และยังมีความผิดฐานกระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามประมวลกฎหมายของอาญาด้วย

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. มาตรา ๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าผู้มอบหมายจะระบุให้เป็นการส่วนตัวก็ตาม เว้นแต่เป็นสิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามวรรคหนึ่งที่ดินไม่มีสิทธิได้รับ ต้องรายงานและส่งมอบสิ่งนั้นให้หน่วยงานที่ตนสังกัดในโอกาสแรกที่กระทำ ได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้และให้สิ่งนั้นตกเป็นของหน่วยงานของรัฐ โดยให้หน่วยงานนั้นจัดทำ บัญชีไว้เป็นหลักฐานและเก็บรักษาหรือจัดการสิ่งนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทริพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ด้วยโดยอนุโลม ในกรณีที่คู่สมรสหรือญาติไม่มีสิทธิรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้มีหน้าที่แจ้งให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในโอกาสแรกที่กระทำ ได้แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ของรัฐดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ โดยไม่แจ้ง รายงานหรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินภายในเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่น บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ตามมาตรา ๒๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.

บทที่ ๓

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

มาตรการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐ , ๑๐๓ และ ๑๐๓/๑ กำหนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้เพื่อลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนให้ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๒) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้กำหนดว่าโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยากล่าวคือ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

๓) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๓.๑) ส่วนคำปรารภ ได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ๙ ข้อ ดังนี้

(๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(๒) การมีจิตสำนึกที่ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

(๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์

ทับซ้อน

(๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย

(๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ

(๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้

(๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๓.๒) หมวด ๒ ข้อ ๕ ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(ก) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติกรใดในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิด ความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ทั้งนี้ในกรณีที่มีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำ ดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใด แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(ข) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลักในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาดต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๓.๓) หมวด ๒ ข้อ ๖ ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(๑) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่น เรียกรับหรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตนไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่งหรือกระทำการที่เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

๔) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๐ ให้ถือปฏิบัติว่าข้าราชการชั้นผู้น้อยพึงงดการให้ของขวัญแก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชาหรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เพื่อเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัด และสร้างทัศนคติที่ถูกต้องโดยหัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี พร้อมทั้งกำชับดูแลข้าราชการในสังกัดให้ประพฤติตนเกี่ยวกับการเรียไร และการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดให้ถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง หากฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างหนึ่งทั้งฝ่ายผู้รับและผู้ให้

๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

๗) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

แนวปฏิบัติ ๑๐ ข้อ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๑. ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรม และยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นธรรม
๒. ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดี และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
๓. ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
๔. ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการ อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม
๕. ข้าราชการต้องเคารพ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา
๖. ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีธรรมาภิบาลที่ดี และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
๗. ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด และรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้า และใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๘. ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด
๙. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๑๐. ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขกำหนดมาตรการ 3 ป. 1 ค.

ในการป้องกัน ปราบการทุจริต (ปลูกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม และสร้างเครือข่าย)

ปลูกจิตสำนึก

สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิด
ด้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล
สร้างพลังคุณธรรมขับเคลื่อนสังคม

ป้องกัน

สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับ
ความโปร่งใสในการดำเนินงานให้มี
ประสิทธิภาพและจับต้องได้

ปราบปราม

ปรับปรุงกระบวนการที่เอื้อต่อการทุจริต
และเปิดช่องโหว่ กำหนดมาตรการลงโทษ
ผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

เครือข่าย

สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.)
ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวัง
แจ้งเบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของ
กลไกการตรวจสอบ

ค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขจะสามารถก้าวไปสู่เป้าหมาย ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืนได้นั้น บุคลากรต้องมีค่านิยมเดียวกันเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนภารกิจสำคัญต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย

Mastery

เป็นนายตัวเอง

หมั่นฝึกฝนตนเองให้ทำในสิ่งที่ดี มีศักยภาพ ยึดมั่นในความถูกต้อง มีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบ บนพื้นฐานของการ มีสำนึก รับผิดชอบ คุณธรรม และจริยธรรม

Originality

เร่งสร้างสิ่งใหม่

สร้างสรรค์นวัตกรรม/คิดค้นสิ่งใหม่ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ

People centred

ใส่ใจประชาชน

ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชน โดยใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง ทั่วถึง”

Humility

ถ่อมตนอ่อนน้อม

มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ ให้อภัย รับฟังความเห็น ยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

- ★ ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- ★ ข้อ ๒ ยึดหลักและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง
- ★ ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค
- ★ ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- ★ ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ★ ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ★ ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามคำนิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

จรรยาบรรณข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๐

ชื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

ข้อ ๑

- ไปใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง/ผู้อื่น
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตยึดถือประโยชน์ราชการมากกว่าตนเอง
- รับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กระทำ
- ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ เสียสละ อุทิศเวลาแก่ราชการจนงานสำเร็จถูกต้องตามมาตรฐาน
- ปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งอยู่ในความไม่ประมาท
- รักษาและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของราชการ
- เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน

ข้อ ๒

ยืนหยัดและยึดมั่น ในสิ่งที่ถูกต้อง

ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความถูกต้อง
ตามหลักวิชาการ กฎหมาย และ
กรอบนโยบาย

ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล
และไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง
ในการปฏิบัติงาน/การดำรงชีวิต

ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ
และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี
ของประชาชน

มีสำนึกและไม่สวดูญาติ
กับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์
หรือความก้าวหน้าของตน

กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ ๓

ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทร
และมีจิตบริการต่อผู้รับบริการด้วยความเสมอภาค
เป็นธรรม รวดเร็วและถูกต้อง

ไม่กระทำการอันเป็นการช่วยเหลือ
อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่าง
ไม่เป็นธรรม

ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน
อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ก็นการฉ้อ
และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการทำงาน โดยเปิดเผยข้อมูลตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของการราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ตนเอง/ผู้อื่น หรืออับจะเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติ

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใสใจ รับผิดชอบ รวดเร็วทันเวลา และมีคุณภาพ โดยวิธีการที่ถูกต้อง และเป็นธรรม

พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน

ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการบริการประชาชน

ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้การเกื้อหนุนและสนับสนุน เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมได้ส่วนเสีย ร่วมในการปฏิบัติราชการ

ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลัก ของคนไทย ๑๒ ประการ

- มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
- มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
- เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
- มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
- มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
- รู้จักดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

“ความหมายของจรรยาบรรณ”

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมตามแนวทางของจริยธรรม คุณธรรมหรืออุดมการณ์ซึ่งเป็นหลักสากลที่วิญญูชนทั่วไปเห็นว่าดีงาม กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดี สอดคล้องกับค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ศรัทธาของประชาชน อันเป็นส่วนสำคัญในการมุ่งสู่เป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน”

การจัดทำแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ เป็นไปตามตามความมุ่งหมายของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้แนวทางฯ นี้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข ด้วยกระบวนการปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อพิจารณาเลือกประเด็นที่พบบ่อยในบริบทปัจจุบัน อันมักเกิดจากความประพฤติกหรือการปฏิบัติตนที่ยังไม่เหมาะสมของบุคลากร รวม 9 ประเด็น จากนั้น ใช้หลักของการสร้าง Code of Conduct โดยการนำประเด็นเหล่านั้นมาให้ความสำคัญและอธิบายเพิ่มเติมด้วยสำนวนภาษาเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้ทันที ส่งผลเชิงบวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

ทั้งนี้ กฎหมาย ระเบียบ หลักการและจรรยาบรรณพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น พระบรมราชโองการของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรา 279 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ทศนทจริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2557 จรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2560 หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพและหน่วยงาน ก็ยังคงเป็นหลักสำคัญที่บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขในทุกกระดับ ยังคงต้องยึดถือและนำไปปฏิบัติทั้งในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ

“ทำไมต้องมีจรรยาบรรณ”

1. ธรรมชาติของคน

2. การเปลี่ยนแปลงของโลก

3. การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ความเชื่อ

ความรีบเร่ง

คำนึงถึงสิทธิ
โดยไม่ตระหนักถึงหน้าที่

ศีลธรรมถดถอย

จรรยาบรรณ จึงเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติ
ของคนที่ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่าง เพื่อรักษาเกียรติ ชื่อเสียง
และส่งเสริมให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัยในการทำงาน

แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข
(MoPH Code of Conduct)

1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

2. ตรงต่อเวลา
ใช้เวลาให้คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ

3. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม
ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน

4. ร่วมเป็นหูเป็นตา
ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

5. เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพ
ให้กับประชาชน

6. เร่งสร้างสิ่งใหม่
ใส่ใจเรียนรู้

7. เข้าถึง พึ่งได้
ใส่ใจบริการ

8. ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
รักษาสิ่งแวดล้อม

9. รับฟังความเห็นต่าง
สร้างสัมพันธภาพที่นื่อง

บรรณานุกรม

การจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลภักดีชุมพล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ ได้จัดทำตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยมีกฎหมายระเบียบ และแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๓)
- ประมวลกฎหมายอาญา
- ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

คู่มือ :ผลประโยชน์ทับซ้อนกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๒). ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

ภาคผนวก

ข้าพเจ้า ..(กล่าวชื่อตนเอง).....ขอประกาศเจตนารมณ์ว่า

จะซื่อตรงจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ราชเจ้าทุกพระองค์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ จะเป็นคนดี มีคุณธรรม
ประพฤติปฏิบัติตน ในสัมมาอาชีพ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นหลักสำคัญมั่นคง ดำรงตนอยู่ด้วยความมีเกียรติ
และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่กระทำการโกงแผ่นดิน ไม่ทนต่อการทุจริต
หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่หาकिनบนความทุกข์ยากของประชาชน และขอถวายสัตยาจว่า จะประพฤติปฏิบัติตน
ตามรอยพระยุคลบาท และศาสตร์ของพระราชาผู้ทรงธรรม จะดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้วยความเพียรอันบริสุทธิ์ สืบสานพระราชปณิธานยืนเคียงข้างสุจริตชนเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
ของราชอาณาจักรไทยสืบไป

โดย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลภักดีชุมพล

ในพิธีประกาศเจตนารมณ์ “สุจริตตามรอยพ่อ ขอทำดีเพื่อแผ่นดิน”

เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

คำสั่งโรงพยาบาลภักดีชุมพล

ที่ ๕๑ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

โรงพยาบาลภักดีชุมพล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ โดยต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว และต้องละเว้นการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ที่มีขอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ดังปรากฏในหมวด ๒ ข้อ ๓(๓) ข้อ ๕(๑) , (๒) , (๓) , (๔) ข้อ ๖(๑) , (๒) , (๓) ข้อ ๗(๔) , (๕) ข้อ ๘(๕) ข้อ ๙(๑)

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างทัศนคติความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลภักดีชุมพล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานที่ดี รักษาศักดิ์ศรีข้าราชการพลเรือนให้เป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธาของประชาชน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

๑. นางสาวชุตินา โต้นดง	นิติกรชำนาญการที่ปรึกษา	
๒. นายวิจิต รุ่งพทุธิกุล	ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	ประธาน
๓. นางสาวกฤติกาพร ไยโนนตาด	หัวหน้าพยาบาล	คณะกรรมการ
๔. นายจิตติ คำสุทธิ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕. นางสาวอภัสสร พองอ่อน	เภสัชกรปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๖. นางสาวสมหทัย เอื้อใจ	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน	คณะกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปสั่ง ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ลงชื่อ) วิจิต รุ่งพทุธิกุล

(นายวิจิต รุ่งพทุธิกุล)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลภักดีชุมพล

พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

หมวด ๙

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี
- (๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี
- (๓) รับสัมปทานหรือถืออู่ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมี ลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้ง ต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง โดยให้ถือว่า การ ดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๐๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลมเว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งมิใช่บริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๐ (๒) ที่ได้รับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๐๒ บทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุมหรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือ

ประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดย อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป.ช. กำหนดบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม
